

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1
Fax Nam. + 255 24 2230215
Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,
ZANZIBAR
Barua Pepe: zahore@zanlink.com

HOTUBA YA MAONI YA KAMATI YA MAENDELEO YA WANAWAKE, HABARI NA UTALII YA BARAZA LA WAWAKILISHI, KUHUSU UTEKELEZAJI WA MAAGIZO

YA KAMATI YA MWAKA 2016/2017- WKUWVWW

Mheshimiwa Spika,

Awali ya yote, naomba nianze kwa kumshukuru tena Mwenyezi Mungu Mtukufu, Mwingi wa Rehema na Mwenye Kurehemu aliyeumba Mbingu na Ardhi, ambaye ametujaalia uzima na afya njema na kutuwezesha kukutana hapa leo tukiwa ndani ya Baraza lako tukufu, tukitekeleza majukumu yetu mbali mbali ya kuwatumikia wananchi wetu ambapo leo tuko ukingoni kuhitimisha kujadili Ripoti za Utekelezaji wa Maagizo ya Kamati zako kwa Mawizara.

Mheshimiwa Spika,

Kabla ya kuaza kusoma maoni ya Kamati kuhusiana na hoja iliyopo mbele yetu hivi sasa, kwa ruhusa yako naomba unistahamilie kidogo na uniruhusu nielezee hisia za Kamati kutokana na kuendelea kwa wimbi na ishara za vitendo viovu katika jamii yetu.

Mheshimiwa spika, bila shaka wengi wetu tumesikia habari mbaya kabisa zilizozagaa katika kipindi hiki hasa vitendo vya ukatili, udhalilishaji wa wanawake na watoto, mapenzi ya Jinsia moja na matumizi ya Dawa za kulevya.

Kitendo cha kutekwa na hatimae kusababisha kifo cha kutatanisha cha mtoto Arman Hassan Mohammed huko Fuoni Meli Tano, mwanzoni mwa wiki iliyopita ni muendelezo wa Vitendo viovu na vya udhalilishaji.

Mheshimiwa Spika,

Hali inazidi kusikitisha zaidi baada ya kusikia habari za kukamatwa kwa watu waliokua katika sherehe "Birthday" ya Mashoga huko Fuoni pamoja na nyengine katika Ukumbi wa Wazee Sebleni. Mheshimiwa Spika, ni khatari na jambo la kufedheheda kabisa kabisa kuona kwamba vitendo kama hivi sasa vinaanza kutendeka katika taasisi za serikali.

Kamati yangu inaamini kwamba vitendo hivi vimeshamiri katika maeneo mbali mbali ya nchi yetu, hivyo sote kwa pamoja tuunganishe nguvu zetu kuvipiga vita na hatimae kuvitokomezwa kabisa vitendo hivi ambavyo kwa kiasi kikubwa vinachangia katika suala zima la udhalilishaji wa wanawake na watoto.

Mheshimiwa Spika

Kamati yangu inashauri kuangaliwa upya na hatimae kuikata kabisa misingi ya udhalilishaji na vitendo hivi viovu ikiwemo:-

- Kuongezeka kwa kasi kubwa kwa kumbi za starehe katika maeneo yetu,
- Baa za mitaani,
- Mitandao ya kijamii isiyodhibitiwa,
- Kumongonyoka kwa maadili,
- Visingizio vya sherehe mbalimbali zisizodhibitiwa kama vile "Day OUT" , "Birthday" na 'Kibuki' nakadhalika.

Aidha, Kamati yangu inatoa wito kwa jamii kuwa waangalifu na kuwa makini na mialiko ya sherehe wanayopewa hasa kwa watoto kwani miongoni mwa mialiko hiyo, mabo yanayofanyika si mazuri hata kidogo katika jamii yetu.

Mheshimiwa Spika,

Baada ya kilio hicho cha kamati , sasa turudi kwenye hoja iliyombele yetu ambapo **kwa** mujibu wa maelekezo ya Kanuni ya 108(15) ya Kanuni za Kudumu za Baraza la Wawakilishi, Toleo la 2016 naomba tena kulijuilisha Baraza lako tukufu kwamba, Kamati ya Maendeleo ya Wanawake, Habari na Utalii ya Baraza la Wawakilishi imepitia Utekelezaji wa Maagizo ya Kamati yetu ya Mwaka 2016/2017 kwa Wizara yake nyengine inayoisimamaia ambayo ni Wizara ya Kazi , Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto.

Mheshimiwa Spika, nichukuwe fursa hii kwa kuwashukuru Wajumbe wa Kamati kwa mashirikiano yao waliyonipa kuanzia mwanzo hadi mwisho wa kupitia maagizo haya kwa wiara hii. Kwa ruhsa yako mheshimiwa SpiKA, naomba niwatambue kwa majina kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Ali Suleiman Ali (Shihata)	- Mwenyekiti
2. Mhe. Salha Mohammed Mwin'juma	- Makamo Mwenyekiti
3. Mhe. Maryam Thani Juma	- Mjumbe
4. Mhe. Zaina Abdalla Salum	- Mjumbe
5. Mhe. Hassan Khamis Hafidh	- Mjumbe
6. Mhe. Jaku Hashim Ayoub	- Mjumbe
7. Mhe. Mussa Foum Mussa	- Mjumbe
8. Ndg. Himid Haji Choko	- Katibu
9. Ndg. Mussa Issa Mussa	- Katibu
10. Ndg. Amina Abeid	- Mkalimani

Mheshimiwa Spika, Katika kazi za Kamati MWAKA 2016/2017, Kamati yangu ilitoa maagizo takriban Ishirikni na tatu (23) kwa Wiara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto ambapo kwa ujumla, kamati imeridhika na Utekelezaji wa

Maagizo hayo. Hata hivyo juhudi zaidi zinahitajika ili kupunguza changamoto mbali mbali zinazoikabili Wizara hii.

SEKTA YA KAZI

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu iliagiza Wizara kufuatilia kwa karibu suala la upatikanaji wa Mikataba ya kazi hasa katika sekta binafsi. Kamati inaipongeza Wizara kupitia Kamisheni ya Kazi kwa kuhakikisha inafuatilia kwa karibu agizo hili na hatimae jumla ya Mikataba ya kazi 2,301 katika sekta binafsi imethibitishwa kwa kipindi cha mwaka 2016/2017.

Hata hivyo Kamati inaamini kwamba bado kuna maeneo mengi Kamisheni ya kazi inashidwa kuyafikia kwa ajili ya ukaguzi kazi, hivyo Kamati inadhani kuna umuhimu wa kuongezwa Bajeti kwa Kamisheni hii ili iweze kuzifikia taasisi nyingi zaidi na hatimae kuweza kutekeleza kwa ufanisi mkubwa agizo hili.

Mheshimiwa Spika, kuhusu Agizo linalohusiana na Usalama wa Afya Kazini, Kamati ya Maendeleo ya Wanawake, Habari na Utalii inazidi kuishauri Wizara na Serikali kwa Ujumla kwamba, Rasimu ya Kanuni za Usalama na Afya Kazini alizozieleza Mheshimiwa Waziri ziharakishwe ili ziweze kukamilika kwa haraka kwa lengo la kuongeza ufanisi wa utendaji sehemu za kazi.

Aidha, Kamati inakubaliana na Mpango wa Idara ya Usalama na Afya Kazini kwa kutaka kuajiri wataalamu zaidi wa fani tofauti watakaopatiwa mafunzo maalum ya Usalama na Afya Kazini, hatua ambayo ikikamilika inaweza kuleta mafanikio makubwa na kuhakikisha wafanyakazi wetu wanafanya kazi katika mazingira mazuri.

Mheshimiwa Spika, baada ya kuangalia Suala la Usalama na Afya Kazini, sasa naingia katika Suala la Bima ya Afya kwa wafanyakazi wetu. Kwakweli suala hili ni la Muda mrefu, hivyo Kamati yangu inaziomba Wizara zote zinazohusika na suala hili zishirikiane na zikae pamoja na hatimae waweze kulikamilisha ili wafanyakazi wetu katika sekta za umma na binafsi weweze kufaidika na bima hii.

Mheshimiwa Spika, kuhusiana na **Database** itakayoonyesha idadi ya Hoteli na Wafanyakazi wao, Kamati inaishauri Wizara kuongeza kasi ya maandalizi hayo ili iweze kufikia katika hatua kubwa zaidi. Kwakweli Database hiyo itasaidia katika kurahisisha upatikanaji wa taarifa kama vile idadi ya mahoteli, idadi ya wafanyakazi na sehemu wanakotokea, mikataba ya Ajira na huduma wanazozichangia kama vile ZSSF na Bima ya Afya na mengineyo.

SEKTA YA USTAWI

Mheshimiwa Spika, tunashukuru na kuipongoza sana wizara kwa kuwa sikivu kwa kufuata ushauri wanaopewa hasa katika masuala ya malipo ya Pencheni Jamii. Hata hivyo Kamati yangu inaiomba sana Wizara kushirikiana na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu kuhakikisha kwamba inaharakisha ukamilishwaji wa Ripoti ya CAG kuhusu Pencheni Jamii na hatimae iweze kuletwa katika Baraza lako tukufu kwa kujadiliwa.

SEKTA YA UWEZESHAJI

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu imeridhia utekelezaji wa Maagizo ya Kamati yangu ya Mwaka 2016/2017 kuhusu Kumbukumbu za Mikopo pamoja na utoaji wa mafunzo kabla ya utoaji wa Mikopo kama alivyoeleza Mheshimiwa Waziri kwa Sekta hii hivi punde.

Aidha, Mheshimiwa Spika, Kamati imeridhika juu ya Utekelezaji wa Maagizo yote ndani ya Sekta ya Wazee.

SEKTA YA VIJANA

Mheshimiwa Spika, Kamati imefurahishwa na hatua ya Wizara kwa kutekeleza Maagizo tunayowapa kwa asilimia kubwa katika sekta hii ya vijana, Suala la Bajeti pamoja na Utekelezaji wa Sheria ya Baraza la Vijana pamoja na Mikopo, linaonekana kuangaliwa kwa jicho la rehema na Wizara.

Hivyo tunaipongeza serikali kwa hili na tunatowa wito kwa Waheshimiwa Wawakilishi wenzetu, pamoja na Viongozi wengine ngazi ya Mkoa, Wilaya, Jimbo na Shehia kuzidi kuwahamasishwa vijana wetu kuibua na kuwa na mipango thabiti ya miradi yao ili kuzichangamkia fedha zinazotengwa kwa ajili ya maendeleo ya vijana wetu.

Mheshimiwa Spika, kuhusu changamoto ya soko kwa wajaasiriamali wetu, Kamati inazidi kusisitiza kutekelezwa kwa sera inayoweka zuio kwa kutoagiza bidhaa ambazo zinapatikana hapa Zanzibar, ikiwemo bidhaa za kilimo na mifugo.

Aidha wizara ijitahidi kutoa taaluma kwa wazalishaji ili kuhakikiasha bidha zao zinakua za viwango na vinasindikwa vizuri ili vikizi soko liliopo.

SEKTA YA WANAWAKE NA WATOTO

Mheshiwa Spika , Kamati yangu inapongeza serikali kwa jitihada inazozifanya katika kuhakikisha mashine ya DNA inapatikana pamoja na kuweka mikakati ya kuondosha mianya inayotumika katika kuwabana wanaohusika na vitendo ya udhalilishaji hapa nchini.

Kamati inazidi kuzihimiza taasisi zote zinazoshughulikia masuala haya zizidishe mashirikiano ili hatimae tuweze kutokomeza kabisa vitendo vya udhalilishaji katika jamii yetu.

Mheshiwa Spika , Kwa kumalizia Hotuba yangu Kamati yangu inazidi kuisitiza kwa Wizara ya Wizara ya Kazi , Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto, kuzidi kushirikiana na Kamati yangu ili kufanikisha vizuri majukumu tuliyopewa na Baraza letu tukufu.

Mheshimiwa Spika,

Nimalizie kwa kuwashukuru Wajumbe wote wa Baraza la Wawakilishi kwa kunisikiliza kwa umakini na kwa utulivu mkubwa.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha.

.....
Ali Suleiman Ali (SHIHATA)

Mwenyekiti,

Kamati ya Maendeleo ya Wanawake na Habari na Utalii,

Baraza la Wawakilishi,

Zanzibar.